

बलं विद्या च विप्राणां राज्ञां सैन्यं बलं तथा ।

बलं वित्तं च वैश्यानां शूद्राणां च कनिष्ठता ॥ ४६१० ॥

Der Brahmanen Macht ist das Wissen, der Krieger Macht — das Heer, der Vaigja Macht — der Reichthum, der Cûdra Macht — ihre niedrige Stellung.

, बलमध्यस्य सैन्यानां s. den folgenden Spruch.

बलमद्यश्च सैन्यानां प्राकारो जङ्गमो यतः ।

तस्माद्द्याधिको राजा विजयी स्थलविग्रहे ॥ ४६११ ॥

Auch das Pferd ist eine Macht unter den Truppen, weil es eine bewegliche Mauer ist; darum siegt ein an Pferden überlegener Fürst in einem Kampfe auf festem Lande.

बलं पञ्चविधं नित्यं पुरुषाणां निबोध मे ।

यत्तु बाहुबलं नाम कनिष्ठं बलमुच्यते ॥ ४६१२ ॥

अमात्यलोभा भद्रं ते द्वितीयं बलमुच्यते ।

तृतीयं धनलाभं तु बलमाहुर्मनीषिणः ॥ ४६१३ ॥

पञ्चस्य सहजं राजन्पितृपैतामहं बलम् ।

अभिज्ञातबलं नाम तच्चतुर्थं बलं स्मृतम् ॥ ४६१४ ॥

येन वेतानि सर्वाणि संगृहीतानि भारत ।

पद्मलानां बलं श्रेष्ठं तत्प्रज्ञाबलमुच्यते ॥ ४६१५ ॥

Erfahre von mir, welche fünf Arten von Mächten bei den Menschen stets anzutreffen sind: was die Macht der Arme betrifft, so bezeichnet man diese als die geringste Macht.

Die Gewinnung eines Ministers (wohl gehe es dir), nennt man die zweite Macht; die Gewinnung von Reichthümern aber bezeichnen Weise als dritte Macht.

Die Einem angeborene Macht aber, o König, die vom Vater und Grossvater überkommene, ich meine die Macht der edlen Abstammung, wird für die vierte Macht angesehen.

Als die Macht aber, o Bhârata, welche alle jene in sich schliesst und die vorzüglichste der Mächte ist, bezeichnet man die Macht des Verstandes.

बलवानिन्द्रियग्रामो देहिनां शत्रवः स्मृताः ।

निग्रहार्थाय तेषां वै शास्त्रं शस्त्रममं विदुः ॥ ४६१६ ॥

Die mächtigen Sinne werden als Feinde der Menschen betrachtet und

4610) VṚDDHA-KĀṆ. 2, 16. c. वैश्यानां. d. कनिष्ठता unsere Aenderung für कनिष्ठिका; die mahrattischen Scholien umschreiben das Wort durch सेवा.

4611) HIT. III, 84. a. बलमध्यस्य. b. प्राकार.

4612. 13. 14. 15) MBH. 5, 1385. fgg.

4616) DĀMPATĪ. 8.